



# MARBÄCK

VÅR HEMBYGD  
2016

## Marbäcks bygdeblad Årgång 7

Stöd hembygdsföreningen och vår målsättning att bevara hembygdens kultur, samt ha en "levande" Hembygdsgård.

Vi är nu 107 betalande hembygdsvänner, som medlem, hör gärna av Dig och kom med förslag på aktiviteter som vi kan genomföra tillsammans.

Sätt in medlemsavgiften 80 kr / medlem på föreningens bankgiro 225-9109.

Vill Du hyra Hembygdsgården till någon aktivitet, hör med vår vaktmästare Rolf Henriksson 0380 /42035

*Redaktionskommitté:  
Bengt Nilsson, Christer Källner, Lars Källner,  
Johan o. Veronica Örfelth*

*Omslagsbild:  
Bostaden vid kakelugnsmakarverkstaden i Berga.  
Foto: Johan Örfelth*

## Några tankar från vår ordförande

Vår vackra hembygdsgård har en naturskön utsikt och närhet till Marbäcks kyrka och sjön Ralången.

Hembygdsgården är en tillgång för många, den är vi stolta över.

Sommarens utflykt går till två gårdar i Haga. Förr fanns ett kakelugnsmakeri i Berga. Vi ska se var det låg och höra berättelsen om det.

En dag i augusti vill vi visa vår hembygdsgård "Öppen gård" tillsammans med biodlarföreningen.

Vi berättar om biodling, hembygdsgårdens historia, huvudbyggnaden, lillstugan och ladugården. Vi umgås och dricker kaffe med hembakat bröd. En av höjdpunkterna under året tycker jag är valborgsmässofrandet tillsammans med Marbäcks kyrka.

Intressant är att vi sammanställer gamla foton från gårdar i Marbäck, skolor m.m. Det är värdefullt att bevara för framtiden.

Jag har många minnen från Marbäck, där har jag gått 6 år i skolan. Rut Gustavsson och Linus Johansson var mina lärare. Jag har träffat gubbarna och tanterna på älderdomshemmet, luffaren Kalle Dave, Otto, Andel, Hanna Tuss och Ernst.

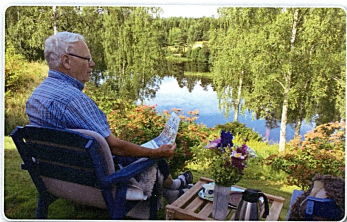
Vi kan hålla vår hembygdsgård mycket fin tack vare medlemmar som gör ett stort ideellt arbete och ekonomiskt bidrag från Stiftelsen Marbäcks skogsallmänning.

Det är mycket roligt att vara ordförande i hembygdsföreningen tillsammans med en engagerad styrelse. Vår vaktmästare sköter om gården bra och tar emot besökare.

Välkommen till Marbäcks hembygdsgård.

*Lars Källner*

3



## En historia om ett ägobyte som aldrig blev av

Anno 1692 hafver Högvalborne Herr Herr Baron Krister Bonde göra låtit sig ny bro öfver ån vid prestegårdens fiske samt öfver prestegårdens hömad, der aldrig förr bro var samt en allmän väg öfver prestegårdens gårde utan laglig procedure, hvilket Konsistorium incinuerades codem anno 3 år derefter ankom Herr Baronens förslag om följande byte.

Högvalborne Herrens Herr Baron Krister Bondes förslag att byta sig till prestegården Gåseryd ½ hemman och i dess ställe gifva Haga 1 gammalt frälsehemman.

I betänkande till Guds ära och prestegårdens ringhet uti Marbäcks församling samt Kyrkoherdens villkor är jag sinnad för nuvarande och hans nytta och förmon densamme bytesvis förbättra den högvördige Biskopen och Venerandrem Koncistorium sådant hos hans Kongl. Maj:t skulle kunna förmå tillåtligt och i stället för Gåseryd, som är ½ hemman ganska ringa både uti äng, åker och utmark, varandes å samma hemmans egor alls intet till vedbrand, gifva ett gott och till prestegård mycket tjänligt hemman Haga, ett helt hemman, frälse-hemman, som räntar årl.silfvermynt 25 dr 25 öre 8 ret.

Af Stockholm den 23 oktober 1695

*Krister Bonde*

Denna beskrivning av ovanstående förslag till ägobyte, är en avskrift av kyrkoherden Axel Sundbergs handskrivna bok, som Linus Johansson utfört och som förvaras i Hembygdsgården, (originalet förvaras på landsarkivet i Vadstena). Att ovanstående förslag ej kom att genomföras finns ej något dokumenterat om, i Linus Johanssons avskrift.

Kyrkoherden Axel Sundberg var född i Marbäck år 1840. Hans far var klockare och organist i socknen. Efter prästvigning i Linköping vid 29 års ålder, tjänstgjorde han på ett flertal ställen i både Småland och Östergötland innan han kom till Marbäck som kyrkoherde 1873 – 1889.

*Bengt Nilsson*

4

## Gården Haga i Marbäcks socken

Albert Gustafsson, Haga, som var en av de män som startade Marbäcks hembygdsförening och byggde upp Hembygdsgården år 1937.

Han hade ett stort intresse av att dokumentera gårdens historia. Hela gården Haga om ett mantal ägdes 1695 av baron Krister Bonde, men hur han kom att avhända sig gården var för Albert G. obekant. Omkring 1770 innehade baron Wrangels arvingar gården, sedan vet man inget om ägareförhållandet förrän år 1815 då gården säljes för 3 333 riksdaler och 16 skilling banko, men då var Haga tydligen delat i två gårdar eftersom beteckningen var ½ mantal **Haga 1:2**, och som år 1927 säljes till Albert Gustafsson och hans maka Sigrid för 40 000 kr. Under dessa 112 åren hade gården bytt ägare ett antal gånger inom Gustafssons släkt och fortsatte även därefter till sonen "Birger i Haga", som släktgård i nästan 200 år. Birger och hans maka Gulli Gustafsson övertog gården 1954 och efter Bigers död år 2004, säljer makan Gulli år 2007, Haga 1:2 till Bengt Bredenius, Bredestad.

**Haga 1:3** har även den gården varit släktgård enligt Albert Gustafsson sedan år 1889 och brukades sedan år 1941 av Artur Andersson och senare även av hans son Bengt Andersson med maka Aina. De i sin tur överlät Haga 1:3 till sin son Christer Andersson år 1995.

Källa: Albert Gustafsson, Uppteckningar

*Bengt Nilsson*



*Hagagårdarna tidigt 1900-tal.*

## Fyrtionio år i Marbäck

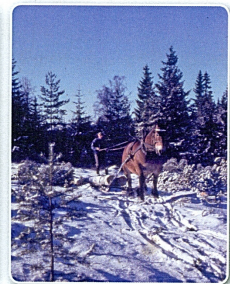
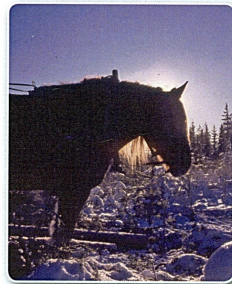
En tillbakablick av undertecknad efter fyrtionio år som Marbäcksbo och då lite historia om skogsbruket på Bordsjö fideikommiss, där jag varit verksam som skogvaktare i fyrtio år.



*9 april 1970.*

Den 23 oktober 1966 flyttade jag som ungarl in i Marbäcks västergård, som då bestod av två lägenheter till skogspersonal. Skogen på fideikommisset sköttes då av två skogvaktare, i två bevakningar, Askeryd och Marbäck, under ägarens direkta ledning. Greve Gustaf C:son Bonde som var utbildad jägmästare och fideikommissarie till tre gods, Hörningsholm och Vibyholm i Sörmland samt Bordsjö här i Småland. Jägmästarens far Carl Bonde brukade de två förnämnda godsen medan Gustaf hade Bordsjö som sitt "egna" gods fram till 1981, då Jägmästaren och grevinnan Maud flyttade upp och bosatte sig på Hörningsholm.

Anledningen till min anställning, som skulle vara på ett år, var att Jägmästaren under hösten 1966 hade köpt en av de första skotarna som tillverkats i Sverige vid den tiden, en skogs-traktor

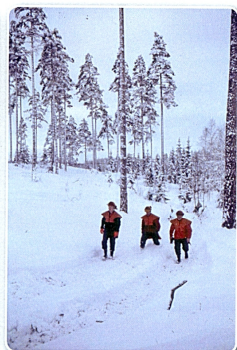


(numera kallas den skotare) som var byggd på ett Ford-chassi med fyra stora hjul. Mina arbetsuppgifter blev att planera för att den nya maskinen skulle användas rationellt i avverkningsarbetet på godset. En Volvo-traktor fanns sedan tidigare, utrustad med halvband för skogstransporter. Nästan all virkestransport ur skogen hade fram till dess sköts med hjälp av arrendatorer och deras hästar. Många av dessa arrendatorer hade haft vinters skogskörslor som extrainkomster och nu blev de bortmotade från dessa ink-

omster och det blev då "Nilssons fel" eftersom jag planerade avverkningarna till skotaren i första hand. Slutet för hästens användande i skogsbruket hade börjat under 1960 – talet, och den utvecklingen gick snabbt.

Vintern 1967 – 68 inriktades i huvudsak all slutavverkning till Marbäck och området mellan Herrestad och Mark. Hyggesarealen blev omkring 50 hektar och var vid den tiden ovanligt stor för att vara ett enda hygge.

För skogsarbetarna blev det nymodigheter med en rastkoja som var varm hela dygnet om, arbetskläderna kunde torkas, skotaren var med och körde ut virket hela tiden och när snödjupet blev besvärande kunde skotaren även vara med för att spåra i



snön. Tyngden i huggningsarbetet kvarstod ändå för virket skulle tillrättaläggas väl för att maskinen skulle bli effektiv. Den första skotaren hade många fel och byttes snart till en annan maskin, men utvecklingen gick snabbt framåt, avverkningsmaskiner var redan på gång vid denna tiden, till en början bara som kvistningsmaskiner, motorsågen var det som fällde träden, körd av en skogsarbetare. "Ingen fot på marken och ingen hand på



Herrestad-hygget 1967.

virket" var en slogan som gjordes till ett begrepp i skogsavverkningens utveckling.

Skogsarbetet var ett farligt jobb i synnerhet vid upparbetningen av vindfällan. I september månad 1969, med en veckas mellanrum fällde stor-

men mycket skog, men den värsta storm-fällningen skedde 23 nov. 1973 på morgonen, då föll mellan 2 - 3 årsavverkningar på Bordsjö (45 000 m<sup>3</sup>sk). Under år 1973 inträdde också beslut om fria handredskap för skogsarbetarna som därmed blev av med besvärande kostnader för bl.a. motorsågarna. Även skyddsutrustning i kläder, kängor, stövlar och hjälm blev arbetsgivarens ansvar att tillhandahålla. Fler förändringar kom i rask takt under 1970-talet, apteringen av timmer som utförts av särskild personal fick huggaren själv ansvaret att utföra och sedan kom även den stora förändringen i lönesystemet genom att det stressande ackordsystemet ersattes med en fast månadslön.

Alla dessa förändringar kom inte till utan bekymmer och långa förhandlingar. Det drev även på maskinutvecklingen, kostnaderna skulle hållas nere och avverkningarna skulle effektiviseras. Under 1980-talets senare del började även maskinavverkning i gallringarna på Bordsjö och från säsongen 1993 – 94 skedde nästan all avverkning maskinellt med s.k. skördare, som faller, kvistar, kapar och lägger de olika virkessortimenten i olika högar.

Med början vid år 1967 startades ett dikningsprogram vid Bordsjöskogen som gav en ökad skogstillväxt, men framförallt bättre rotstabilitet vid stormar. Strövindfällan hade under många år varit ett återkommande bekymmer på ytfuktiga, flacka skogsområden. Dessa bekymmer försvann inte, men minskade avsevärt.

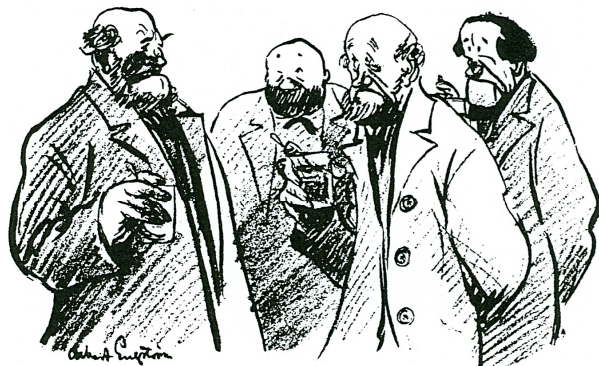
Skogen har tagit över på många ställen där lantbruket fått ge vika under de gångna åren. Det är ingen trevlig utveckling men svårt att kämpa emot. Av många små brukningsenheter som fanns på 1960-talet är flertalet borta i dag eller hopplagda till större enhet, och då främst som betesmark. Ett 15-tal torp och mindre ställen har försvunnit, bostadshusen finns kvar som permanent- eller fritids-bostad. År 2015 finns bara tre arrendegårdar i drift, Ång, Katrineholm och Herrestad (i Marbäck socken), som i motsvarande grad har ökat i brukningsareal genom sidoarrenden.

Till slut några rader om sjön Ralången, en vacker lövskogsomkransad sjö som tyvärr fått ta emot för mycket näring genom att avloppsreningen var nästan obefintlig fram till 1970-talet. Flodkräftan försvann redan på 1950-talet, men år 1969 var jag med och satte ut 250 signal-kräftor, som med flyg kom från Nordamerika. Under 1970-talet förekom fiskdöd vid några tillfällen som gav sjön ett dåligt rykte. Orsaken till fiskdöden blev aldrig ordentligt utredd. Signalkräftorna har inte etablerat sig enligt önskemål

utan för en tynande tillvaro, medan istället gös och "vit-fisk" trivs gott, och ålen tyvärr är helt försvunnen. Uttern är ett djur som återkommit omkring sjön, till stor glädje, eftersom den varit nästan helt utrotad i vår fauna. När snön kommer är det inte längre ovanligt att få se utterspår.

Det som skulle blivit ett anställningsår blev i stället fyrtio, och det har varit en intressant och rolig tid. Nu är det pensionärstid, fylld till brädden med aktivitet, varav en del är diverse sysselsättning i hembygdsföreningen.

*Bengt Nilsson*



#### FRÅN BONDESTÄNDETS DAGAR

Det var byagille i Stutamåla och byamännen som hört omtalas att statens ämbetsmän hade så grova löner frågade ortens riksdagsman, som var närvarande, om han visste vilka ämbetsmän som hade de största lönerna.

*Riksdagsmannen:* — Ja, nok har jag tettet i rikshuvudboka, men där fanns så många namn å förgrömmade stora summer, så ja ente kan mennas mer än en som hette *Transport*. Den fahunden sto på alla siderna för okrestlit stora summer.

## Backstugan Häradsköllan

I Marbäcks socken fanns en gång i tiden ett kakelugnsmakeri som låg i Berga och det torde ha tagit sin början år 1851 och upphörde 1898. Det som är intressant är att den siste som innehade verkstaden var Rudolf Ekdahl och han intervjuades av Aftonbladets reporter på 1940-talet och visade sig ha en hel del att berätta.

År 1898 hade tillverkningen sedan många år övergått till att vara ett krukmakeri och maskinerna hade tagit över. Nu tillhörde det ovanligheterna att man satt vid drejskivan och formade fat och krus.

Rudolf berättade om gamla tider:

"Jag fick grundligt lära mig krukmakaryrket av min far och nog tyckte jag många gånger att han var sträng, men det tackade jag honom senare för", sa Rudolf.

Fadern hette Gustaf Ludvig Ekdahl och föddes år 1832 i Eksjö. Efter att ha ingått äktenskap med Flisbyfödda Maria Kristina Israelsdotter år 1856, flyttade familjen till Marbäck 1860 och den tidigare bostadsorten var Vimmerby. Kakelugnsmakaregesäll Ekdahl bosatte sig i Häradsköllan där man troligtvis också arrenderade verkstad och bostad, efter att en tid varit inhysta i en fastighet i Berga. Sex år senare föddes sonen Rudolf som nummer tre i en syskonskara som så småningom skulle bli sex.

Åter till Aftonbladets intervju:

"Så snart barnen i huset växte upp fick vi hjälpa till i krukmakeriet och det som producerades såldes på marknaderna i bygden", fortsatte Rudolf.

"Under min uppväxttid var priset på ett treliters fat 25 öre, en fyraliters kruka 30 öre. Blomkrukorna stod i 5 öre styck. När jag blev min egen på 1890-talet specialiserade jag mig på blomkrukor och kunde göra upp till 500 om dagen."

År 1904 satte Rudolf Ekdahl upp en egen verkstad i Höreda efter att ha blivit änkeman och där förenade han krukmakeriet med tjänsterna som lantbrevbärare och kyrkvaktmästare.

Fadern Gustaf Ludvig Ekdahl avled 1907 på fattighuset i Marbäck och det indikerar att några större pengar på krukmakeriet var det inte fråga om.

*Göran Engström*



*Kakelugn troligen tillverkad i Berga stog i gamla stugan på gården Holmen.*

*Foto: Johan Örfelth*

## **Kakelugnsmakare i Marbäck**

Till Berga kom kakelugnsmakare Johan Nilsson med sin familj från Linköping år 1851. Fem år senare kom kakelugnsmakare Rudolf Leander och han blev heller inte gammal i socknen och år 1857 kom Adolf Fredrik Klevin med sin familj och bosatte sig i backstugan Fredriksberg. Ägare var Isak Jansson och sedan antecknades Sven Larsson som innehavare under en följd av år.

Den som ägde "stenkärleksfabriken" år 1865 var enligt Kommerskollegium, en man vid namn Peter Petersson. Då var brännugnens längd 7 fot, bredden 6,2 fot och höjden 4,2 fot. Verktygen bestod av "en rund träskiva som sättes i rörelse med högra foten, en träklubba samt en s.k. knif samt slåta träformar."

Det gick väl lite si och så med tillverkningen men man producerade fem sex kakelugnar årligen. Fokus lades i stället på lerkärl och från år 1888 bestod produktionen enbart av dessa ting.

Så kom Gustaf Ludvig Ekdahl till Berga och han drev verksamheten men var tydligen inte ägare.

Kakelugnen utvecklades i Sydtykland och effektiviserades i Sverige genom ett av C. J. Cronstedt och generalen Fabian Wrede år 1767 konstruerat kanalsystem, genom vilket röken från brasan tvingades passera innan den nådde skorstenspipan. Därmed nedbringades bränsleåtgången till ett minimum, samtidigt som ugnens värmemagasinering förmåga utnyttjades maximalt.

På 1860-talet övergick man från hantverksmässig till maskinell produktion. Nygrundade fabriker masstillverkade kakelugnar i nyrenässans, nyrokoko och andra nystilar.

*Göran Engström*

Källa: Bengt Hansson, Kakelugnsmakeri i Berga.

## Soldattorpet Hagastugan

Soldattorpet Hagastugan blev med 4 hektar avstyckat från gården Haga, som blivit skyldiga att hålla soldat, detta kallades att gården var roterad. Haga var då stamrote men gårdarna Slumarp och Gärde var skyldiga att biträda med jordbrukets skötsel i Hagastugan och kalla-des ströröte. Dessa tre gårdar blev ålagda att bygga en struga samt behövliga uthus samt uppdola ½ tunnland åker.

Den siste soldaten för Haga var N:o 32 Frans, Oskar Alm. Han inskrevs som soldat för Haga den 2 april 1887, 21 år gammal, och pensionerades efter 46 år. Han blev befodrad till korpral och erhöll Svärdsmedaljen år 1920. År 1933 friköptes f.d. soldattorpet från Haga. Efter att ha gått i affär vid ett par tillfällen köper Bertil Alm Hagstugan år 1949, Köpesumman var då 11000 kr, varefter torpet upprustades med bl.a. nytt boningshus.

Källa: Albert Gustafsson, Upteckningar

*Bengt Nilsson*



En dräng infann sig hos kyrkoherden i församlingen för att begära ett intyg för sökande av ny plats, vilket intyg var så mycket viktigare, som drängen en tid icke hade varit riktigt klar i knoppen. Han fick följande intyg:

— Att Anders Persson, som en tid varit klen till sitt förstånd, nu är därifrån alldeles befriad, intygas härmed

*P. Gudén,  
Kyrkoherde.*

## Årskrönika 2015

**Årsmötet** den 13 mars besöktes av 35-talet intresserade medlemmar, som fick se ett urval bilder från det bildarkiv som föreningen nu har. Det blev stundtals livliga inlägg när gamla släktingar eller försvunna naturmiljöer visades på filmduken. Föreningens nya dataprojektor ger enastående fina bilder av det material som inskannats i vårt bildarkiv.

Efter avslutad bildvisning framfördes ett tack till Lars-Erik Karlsson för hans stora engagemang i arbetet med den s.k. fotodokumentationen.

Vid de efterföljande årsmötesförhandlingarna nyvaldes Anders Sandberg till styrelsen, efter Katrina Kylefjord som avböjt omval. Beslut togs även om att hägna om gärdesgården i gränsen mot Ålderdomshemmet.

**Arbetsdagen** den 25 april värstädade vi i Hembygdsparken. Ett arbetslag förberedde värbranen med eneris, efter uppkvistningen av staver som skall användas till gärdesgården i höst. Även lillstugan värstädades och gjordes fin. Sammanlagt var vi 15 medlemmar som till förmiddagskaffet fick njuta av härlig jordgubbstårta som Marie Samuelsson bjöd oss på.





#### Valborgsmässöfirandet

den 30 april blev stämningfullt och gemytligt, traditionellt med början i Kyrkan. Peter Andreasson berättade på ett facinerande sätt om sin upplevelse av vårens ankomst. Inger Källner läste dikter och en ungdomsledare från Kyrkan spelade piano.



Kjell-Olof Bohlin höll värtal med inslag av den poesi som han själv författar. Nova-kören kom och sjöng stämningfullt och vackert som vanligt under Claes Ljungdals ledning. Vårbrasan var den "häftigaste" vi någonsin haft, eftersom den huvudsakligen bestog av enris som gav väldigt höga lågor. Fyrverkeri och kanonsalut avslutade kvällens program. Många besökare dröjde sig kvar för att umgås och prata, vid värmen från den stora glödhögen, medan kvällsolens sista strålar färgade himmelen i nordväst.

**Utflykten till Brunseryd** den 28 juni blev en intressant upplevelse för många deltagare. Anders Sandberg med familj hälsade välkommen till gården och berättade om verksamheten, samt om sina företrädare som tidigare brukare. Det var hans far Göran, men kanske mest hans far-far Gideon Sandberg som var en mycket kreativ och allsidig företagare.

Historien om Brunseryd som huvudgård i Småland för Liljenbergska fideikommisset berättades av Christer Källner och Bengt Nilsson. Som avslutning besöktes även Nedre Brunseryd, samt en vattenkälla i skogen som varit vattenställe för djuren, med gränshörn för ett antal gårdar.





**Slätteraftonen** den 13 aug. samlades en skara glada medlemmar för att avverka sommarens gräs och vegetation i Hembygdsparken. Drömmen om att hävda ängen med lie förblir nog en dröm, verkligheten framstår nog med rationellare arbetsredskap! I år förlades slåttern till en torsdagskväll som blev mycket gemytlig och trivsamt med kaffe och tårtkalas som avslutning.

**Öppen hembygdsgård** den 12 sept. skulle vi visa hur man sätter upp en riktig Smålandsgårds-gård. Det var i gränsen mot Ålderdomshemmet som gårdsgården måste renoveras. Som sak-kunnig arbetsledare fick vi, förutom Johan Örfelth, Askerydsbon Kjell Samuelsson. En hel del besökare kom under förmiddagen för att ta del av vårt arbete. Irma Lundström bjöd oss som arbetade på mycket god smörgåstårter och Lasse hade varm- korv att servera till besökare ute på gårdsplanen. Hela sträckan som skulle åtgärdas hanns ej med under dagen utan fullföljdes en oktober-lördag.

**Siggarp** den 29 sept. var det en "fest-kväll" i Hembygdsgården med deltagande av f.d. Kamratföreningen Bredestads hemvärnskår och Lottakår. Anledning var att dessa kårer skänkt försäljningssumman från Siggarpsgården till Hembygdsgården i Marbäck. Det var styrelsen som representerade vår förening.

En "Siggarpmacka" med kaffe o. kaka stod på menyn för kvällen. Vi fick ta del av berättelser omkring Hemvärnets verksamhet, men någon dokumentation i skrift saknas tyvärr. Två inra-made fototavlor överläts även till hembygdsgården.

Lars Källner framförde föreningens stora tack för det kapital som vi erhållit.

**Brasaftonen** den 23 okt. var det fullsatt i Hembygdsgården. Programmet var musik och sång av en kvartett bestående av Thore och Sivert Pettersson med dragspel, Tomas Fransson gitarr och sång, samt Jeanette Axelsson vokalist och presentatör av programmet.

Alla trivdes och stämningen var hög, när publiken stämde in spontant i allsång. En minnesvärd kväll!



*Jeanette Axelsson, Tomas Fransson, Thore Pettersson och Sivert Pettersson.*

Under det gångna året har en gräsklippar-robot inköpts, likaså en motor-grästrimmer, både två investeringsobjekten beräknas vi få bidrag till från Skogsallmänningen. Under dec. mån. har golven i Hembygdsgården blivit slipade, lackade och därmed blivit ljusare och trevligare.

Vi har under året behandlat direktiv från Aneby kommun angående hur avloppshantering skall utföras på ett godkänt sätt. Lars Källner och Bengt Nilsson har deltagit i samråd med Kommunrepresentanter och grannar. En förening kommer att bildas inom Marbäcksbyn för att organisera ett avloppssystem som ansluter till Aneby reningsverk och med möjlighet att få kommunalt vatten till Marbäck. Ansökan skall vara inlämnad före årsskiftet.

Styrelsen har under det gångna året bestått av följande medlemmar: ordf. Lars Källner, v.ordf. Anders Sandberg, sekr. Bengt Nilsson, Christer Källner, Irma Lundström, Marie Samuelsson, Stefan Söderlund och Johan Örfelth. Under året har 7 protokollförda sammanträden hållits. Ordförande har desutom representerat föreningen i Aneby hembygdsråd.

Marbäck i dec. 2015

*Bengt Nilsson*



Grosshandlare Sillén undervisar den nye expediten.  
— En sak vill jag säga herrn, att lämna allri bonnarackarna nå kvitto. För när en sen stämmer dom, så kommer dom mä sett kvitto, å så förlorar en målet.

## Marbäcks hembygdsförenings Program för 2016

**Julfest** den 15 jan. kl 19

Vi äter julgröt med lite gott "tilltugg" samt lyssnar på musik, framförd på fiol, nyckelharpa och dragspel samt med någon julberättelse.

**Årsmöte** den 11 mars kl 19

Visning av dokumenterade foton, förhandlingar och kaffeservering.

**Arbetsdag** den 23 april kl 9 – 13

Vårrojning inför Valborgsmässöfirandet, tag med handredskap.

**Valborgsmässöfirande** den 30 april, med samling i Kyrkan kl 19, fortsättning vid Hembygdsgården därefter, vårbrasan tändes kl 21.

**Utflykt till Haga** den 3 juli, där samling sker kl 14. Vi får ta del av gårdarnas historia, se en del av Bengt Anderssons redskapssamling, samt bese platsen där kakelugnsverkstaden i Berga en gång funnits. Medtag gärna kaffekorg!

**Slätterafton** den 10 aug. kl 18. Tag med slätterredskap, föreningen bjuder på kaffe o. tårta.

**Öppen Hembygdsgård** tillsammans med biodlarföreningen den 13 aug. (Tid och program annonseras.)

**Brasafton** den 28 okt.

Program ej fastställt. (annonseras)

**Fotodokumentation** den 20 jan, 3 febr, 24 febr, och 16 mars, onsdagar med början kl 18.30